

7. marts 2022

UPA 2022/126

Inatsisartut Suleriaasianni § 36 naapertorlugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Meeqqatta inuunerup aqqutaani unammillernarsinnaasut pitsaannerusumik anigornissaanut qanoq eqqarsartaatsikkut nukittunissaanik tuniorarsinnaanerigut, oqallisissiatut siunnersuut.

(Inatsisartunut Ilaasortaq Nivi Olsen, Demokraatit)

Tungavilersuut

Meeqqat inuusuttullu siunissarput paaraat. Taakkuupput inuiaqatigiit nunarpullu ingerlateqqikkumaaraat. Taakkuupput pikkorissutsimikkut sulinerikkullu nunarput kingulissatsinnut pitsaanerpaangorlugu ingerlateqqittussaagaat. Meeqqagut inuusuttagullu upperaakka. Isumaqarpunga pitsaasumik angusaqarnissaminnik nukissaqartut.

Ilutigisaanilli ilai ernummassuteqarfigaakka. Suli nunatsinni imminut toquttarnerit amerlavallaarput. Sumiginarneqarnikkut inuunermi aallartitaqartut amerlavallaarput.

Ilinniarneq aqqutigalugu ukiorpassuannortuni politikkip tungaaniik meeqqagut inuusuttagullu pitsaasumik atugassaqtinniarimavagut. Naatsukullammik oqaatigalugu oqariartorfigisarsimavagut inuunerissaarniarunik sulilluarniarunillu ilinniarneq pingaaruteqarlunnartoq. Tamanna imminermini kukkunngikkaluarpoq, kisiannili meeqqatta inuusuttattalu nukingisaarluta ilinniaqqunerini puigortarsimavarput meeqqatta inuusuttagullu eqqarsartaatsikkut nukittunissaat aamma qanoq pingaartiginersoq, inuunerup aqusaagassartai unammillernartoqaqisunut aniguisinnaaqqullugit. Tamanna iliuuseqarfiginerusariaqalerparput.

Nalunaarusiaq "Kalaallit Nunaanni 15-iniit 34-inik ukiullit akornanni eqqarsartaatsikkut peqqissuseq aamma peqqissuseq"¹ 2021 aasaanerani saqqummersoq eqqarsartaatsikkut peqqissuseq aamma peqqissusermut peroriartorsimanerup qanoq pingaaruteqarnera inuusuttut peqqissusaannut illersuutaasinnaasunik aamma misissuisimavoq. Nalunaarusiaq inuusuttut 620-nik amerlassuseqartunik peqataaffigineqarluni suliarineqarpoq. Immikkoortortamut unammillernarsinnaasut ersarissitineqarput.

Kisiannili maanngaak qanoq ingerlariaqqissaagut? Inersimasutut, politikkeritut, inuiaqatigiittut, qulakkeerinnissinnaanerulissaagut meeqqatta inuusuttattalu inuunerup aqusaagassartai unammillernarsinnaasunut sakkusaqartinnerulernissaannut? Aapparissamik annaasaqarnermi eqqarsartaatsikkut qanoq qaangiinnaanermut nukittorsassavagut? Ilaquttani qanigisani toqukkut annaasaqarnermi qanoq qaangiinnaanik sakkusanik tuniorassavagut? Atorfik pitsaasumiit soraarsitaanermi? Ilinniagaq kukkusoq toqqarsimaneranik takunnissinnaaneruneq, unitsitsigaannilu allamik aallartitseqqissinnaaneq?

1

<https://naalakkersuisut.gl/~media/Nanoq/Files/Attached%20Files/Familie/2021/Bilag%201%20Rapporten%20Mental%20sundhed%20og%20helbred%20blandt%201534%20rige%20i%20Grnland%20KAL.pdf>

Tamakku eqqaaneqartut eqqartornissaanik sanngiiffeqartugut isumaqarpunga, oqallisissiarlu una siunertaraa partiit Naalackersuisullu qanoq iliuuseqarsinnaanermik oqallinnermut immersueqataanissaat. Periusissiamik pisariaqartitsivugut? Meeqqat atuarfianni ilinniutinik amigaateqarpugut? Angajoqqaanut pikkorissaanerit, meeqqami eqqarsartaatsikkut qanoq nukittorsarnissaanik imaqartumik amigaateqarpugut?

Uannut pingaarnerpaajunngilaq maannakkut qanoq iliuuseqarnissatsinnik aalajangernissarput. Uannut pingaarnerpaajuvoq meeqqatta inuusuttattalu eqqarsartaatsikkut nukittorsertariaqarlugit paaseqatigiiffigissagipput. Naggaterpiaani isumaqarpunga eqqarsartaatsikkut nukittuneq aniguilluarsinnaanermik kinguneqassasoq, meeqqattalu inuusuttattalu inuunerup aqqusaagassartaanik qaangiisnaanerulernissaanik iluaqutaassasoq.

Oqallilluarnissarput immersueqatigiilluarnissarpullu qilanaaraara.